

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. XI. Tentationes inuidiæ, & ratio eas vincendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

abſque timore atque tremore: ne fortè Satanas ponat ibi honoris & vana gloriæ idola; teq; excæcet, vt ea adores. præcipitans te ex altiori loco vſque ad abyſſum inferni. Memor eſto, hunc aduerſariũ duxiſſe ipſum Chriſtum Dominum ad k. pinnaculũ templi, ac impuliſſe, vt mitteret ſe deorſum, vt inde populi honorem captaret, videntis tale prodigium facientem. Et inde duxit ad montem excelſum, & oſtendens illi omnia regna mundi, & gloriã eorũ, dixit: hac omnia tibi dabo, ſi cadens adoraueris me. Quia proprium eſt Satana, procurare, vt homines ambitioſè loca ſuperiora conſcendant: alii ad pinnaculum templi, dignitates ſcilicet Eccleſiæ; alii ad montem excelſum, in quo apparet, & placet gloria & pompa ipſius mundi: vt eam ibi adorent, & ex ea præcipitentur. & cum prætextu quærendæ gloriæ, incidant in miſerandam ignominiam. Et, ſi tali tentationis genere auſus eſt Ducem noſtrũ aggredi: quid mirum, quod te aggrediatur, de quo ſperat, ſe facile obtenturũ victoriam? Sed facilius illam de eo reportabis, ſi feceris, quod fecit ipſe Saluator: qui nec voluit in pinnaculo manere; neque in monte; nec facere, quod hoſtis illi ſuggerebat: ſed potius illum confudit, reſpondens illi: non eſſe DEVM temendum, & DEVM ſolum adorandum, illique ſoli ſeruendum. Hunc in modum, nec ſunt acceptandæ excellentiæ ab hoſte tuo oblatæ; nec faciendum quicquam; quod idem ſuaſerit. Non debes te proſternere, aut genua ſectere honoris idolo, cum iniuria veri DEI: quem ſolum debes adorare, ſolique ſeruire, ponendo ſub tuis pedibus idola omnia, quæ mundus adorat.

CAPVT XI.

TENTATIONES INVIDIÆ ET RATIO

cas vincendi.

VM ſuperbia & honoris ambitione multa vitia coniunguntur, tanquam milites ſeruientes illis in eorum pugnis, vt in proximo capite oſteſum eſt: ſed omnium ferociſſimi ſunt duo duces illorum ſeptem, INVIDIA ſcilicet & IRA. INVIDIA producit tentationes odij, rancoris ac triſtitia, eò quod vident, alios emine- re in excellẽtia & honore: IRA producit furioſa vltionis deſideria, in impediẽtes ſtudiũ & conatum excellentiæ obtinendæ. Vtrumq; hoc vitium coniunxit Apoſtolus cum eorũ radice dicẽs: a Non efficiamur inanis gloriæ cupidi. inuicẽ prouocantes, inuicẽ inuidemes. & in lib. Iob eſt ſcriptũ: b Verè ſtultiũ interfici iracundia, & paruulũ occidit inuidia. ac propterea vtriuſq; pugna delinẽtæ ſunt in tentatore illo, qui ſedebat in equo pallido, cui nome mors, & quem infernus ſequebatur. Nam incipiẽdo ab INVIDIA; meritò tentator eius

k Mat. 4. 5.

Chriſtus de
excellentiã
tentatus.

a Gal. 5. 26.

b Iob. 1. 2.

c Apoc. 6. 3.

Cc 2

appel-

Sap. 2. 24.
Inuidia
crudelis pal-
lida.

1. Ioan. 3. 12.

2. 2 q. 16.
a. 1.

Inuidia
temporalis.

Spiritualis.

Job. 2.
Lib. 3. Mor.
cap. 3.

Inuidia
mundi.

g Gen 37. 11.

h 1. Reg. 18.
8.

appellatur mors: liquidè Sapiens dixit: *inuidia diaboli mors inuicem in omni-
terrarum, & inferni fores sunt reueratae.* Prima enim mors, quam post Ada-
mi peccatum Dæmon intulit, fuit per inuidiam: nam cum e *inuidia excisset
Cain: mox illum impulit, ut fratrem suum Abel occideret.* Sed prius tamè inui-
dum torquet vehementer, redditque illum *equum pallidum*, mactum, ac de-
bilem, qui tamen nec propterea desinit esse fortis, animosus, & audax, ut
ptum sit Dæmoni instrumētum in eius pugnis, ut apparet in crudeli illa pu-
gna, quam Pharisei ex inuidia contra Christum Dominum excitarunt, quo-
rum opera vsus est Satanas, tanquam ferocium equorum, ad omnes calum-
nias & persecutiones, quas adinuenerunt: donec illum vita priuarunt. Et ea-
dem rabie per homines persequitur innocentes, seruens mille tentationes,
quibus eos deiciat, ac prosternat.

SED, ut huius vitij, eiusque tentationum qualitates melius intelligan-
tur: aduertendum est, quod inuidia (vt ait S. Thomas) est inordinata qua-
dam tristitia de prosperitate aliena, quatenus propriam imminuit. Et
quoniam hæc prosperitas est duplex, alia temporalis & mundana, al-
ia spiritualis & religiosa: ita etiam duplex est inuidia. *Prima* est pro-
speritatum *temporalium* proximorum nostrorum: cum dolemus, quod
illi excellent in diuitijs, dignitatibus, officijs, & familiaritatibus Prin-
cipum; alijsque similibus rebus, quas mundus hic amat, & magnificat.
Et hæc inuidia est filia superbix mundanæ: quæ quoniam easdem excel-
lencias pro se cupit, tristatur, quod eas videat in alijs cum suo detrimen-
to. *Secunda* inuidia est prosperitatum *spiritualium* in virtutibus, & scientijs
quæ, etsi nobis non imminuantur propterea, quod alij illas habeant: dimi-
nuit tamen honorem & gloriam singularem, quam nos cupimus, ac propte-
rea tristamur; quod videamus alios in illis excellere. Et hæc inuidia ori-
tur ex spirituali superbia, quæ cupit sibi virtutes & scientias propter glo-
riam, ex eis nascentem. Et de vtraque inuidia intelligit S. Gregorius
quod dicitur in Job *f Parvulum occidit inuidia.* Parvulus, inquit, est in-
uidus altera ex duabus causis: AVT quod amet bona temporalia, quæ
sunt ex se vilia, & abiecta, (est enim parvi cordis, fierieorum manci-
pium: & tristari, quod alij eadem habeant in maiori abundantia)
Et hoc pertinet ad primam inuidiam, quæ valdè cruciat aulicos, & eos
qui talia in mundo assequi conantur: ut neque amicis, neque socijs,
nec fratribus quidem parcant. Quemadmodum apparuit in *g filijs Iacob
invidentibus* fratris sui *Ioseph* prosperitati: quæ quamvis tunc alia non es-
set, nisi quam in somnijs acceperat: somnus tamen, qui eam prædi-
cebat, inuidiæ fuit esca & fomentum. Imò neque ipsi Reges
ferre possunt, subditos sibi in re aliqua præferri: sicut h *Saul*

à malo

in malo hoc spiritu raptatus, cum laudes audiret Dauidis, & felices eius in suis rebus euentus, *iratus est nimis*. Alio etiam modo *paruus* est inuidus in rebus spiritualibus etiam si illæ magni fiant. Si enim non se paruum & inferiorem in eis iudicaret: non inuideret ijs, qui ipsum excellunt. Hæc inuidia valde torquet *demonem*, cum videt hominem exaltatum ad dignitatem filij DEI, & ad ius beatitudinis acquirendæ, quam ipse amisit. *Quem* (vt Sapiens ait) *inueniuntur inuidi, qui sunt ex parte illius*. qualis fuit *Cain* qui contristatus est & *iratus valde*: quod videret, DEVM valde favere fratri suo Abel. Ex quo satis apparet, quamuis hoc vitium omnes mortales aggrediatur: multo tamen magis honoris & gloriæ amatores, & pusillanimes: qui quodcunque bonum magni æstimant, cum vident se ab alijs superari: ex quo valde affliguntur.

NEVERO decipiatis in iudicio de hac tristitia ferendo, aduertit S. Thomas: quatuor esse genera tristitiarum de alieno bono. *Prima*, quatenus eius causa *damnum* aliquod proprium, aut aliorum times: quod aliquando esse potest sine peccato. Nam (vt ait S. Gregorius) absque detrimento charitatis potest fieri, vt ex inimici tui lapsu læteris: eiusque prosperitas, absque inuidiæ culpa te contristet: quando ex tali lapsu alij boni & afflicti recipiant; & ex eius prosperitate, alij opprimuntur iniuste. Sed & hæc tristitia potest aliquam culpam habere: si doleas, videre illum exaltatum, eò quòd possit tibi in aliquo nocere, licet non iniuste: semper tamen est *suspecta*, ob vicinitatem, quam habet cum odio. quia facile odio habebis ipsum inimicum, prætextu damni tui, quod horres. *Alia* tristitia oritur ex alieno bono, non quòd alter illud habeat; sed, quòd tu illo *careas*. Quæ tristitia, si est propter defectum bonorum spiritualium, quæ alij habent, laudanda est: & appellatur *Zelus*, siue *amulatio*, qua quis optat, par esse bonis, vt ipse sit bonus. *Quemadmodum* Apostolus ait: *in amulamini spiritalia: in bonum emulamini in bono semper*. hanc amulationem appellare solemus *sanctam inuidiam*. de qua dixit S. Hieronymus ad *Lætiam*: habeat filia tua socias aliquas, vt simul cum illis discat, eisque inuideat: quarum laudes illam pungant, vt imitetur bonum, quod in eis videbit. Sed si hæc tristitia esset ob defectum bonorum temporalium, quæ alij habent; tantum censeretur vitiosa, quando defectus esset superfluum; non tamen censeretur talis, si defectus esset necessaria, aut stanti tuo conuenientia: quamuis maioris esset perfectionis hunc ipsum defectum læto animo ferre. *Tertia* tristitia est de bonis, quæ alij habent: quibus tamen sunt *indigni*. Si igitur tristitia est propterea quod illi in DEI iniuriam illis abutantur: tristitia est *sancta*, & ex charitate ducit originem: si tamen solum propterea inuides, quòd videantur tibi bona illa temporalia in huiusmodi improbis hominibus malè collocari, inuidia est *superflua*: siquidem prouidentia DEI omnia gubernan-

Inuidia Dæmonia.

Sap. 2. 25.
& Gen. 4. 5.

S. Tho. supra
a. 1. ad 3.
Tristitia
duplex.
Li. 22. Mor.
c. 11.

1.
De damno
proprio.

2.
De bono quo
careas.

1. Cor. 14. 1
in Gal. 4. 18.
Epi. ad Lætiam, de Inst.
filia.

3.
De bonis in-
dignorum.

4
De bono
quod nos
obscurat.
Li. 5. Mor. c.
37. S. Th. su
pra. a. 4.
Filia inui-
dia.
2. 2. q. 34.
a. 6.
2. 2. q. 14. a. 2.
Peccatum
in S. Spiri-
tum.

a. Iob. 5. 2.
Inuidia
mortifera.

Serm. 83. de
temp.

Hom. sup. 1.
Cor. 13. 25.
& 2. Co. 12.
20.

Li. 5. Mor. c.
31. & 3. p.
Pastoral. ad
mon. 11.

Omnia bo-
na corrup-
pit.

b. Pro. 14. 30.

tis illa voluit eis dare: siue, vt se emendent, siue, vt in hac vita remunereta-
liqua bona, quæ faciunt aut ob alios fines, quos non assequimur. Denique est
alia tristitia de bono alieno, quæ proprium nostrum imminuit & obscurat:
& hanc vocamus *inuidiam* vnum ex septem capitalibus vitijs, iuxta sen-
tentiam S. Gregorij. Est enim initiũ multorum aliorũ peccatorum, eorum
præcipuè, quæ ipsius filia vocantur. Murmuratio scilicet de proximo, vt
bonam ipsius opinionem imminuat; lætitia de eius aduersitatibus; afflictio
animi, ex eo quod non possit illius prosperitates impedire; odium cum qua-
dam ira & rabie, qua velit illũ vita priuare: irad' interdum eò peruenit, vt
spirituale proximi bonum oderit; & *gratia augmentum*, quod habet: & tunc
est vnum ex peccatis, quæ dicuntur in Spiritum S. est enim perinde, atque
si inuideret *glorie*, quæ ex huiusmodi bono Spiritui S. tribuitur, à quo illud
procedit.

§. I. *Inuidie grauitas & malitie considerantur.*

EX hæcenus dictis, huius vitij grauitas innotescit. de quo merito dici-
tur, quod a *occidat paruulum*. eius autem tentator appellatur *mors*: eò
quod horrendas mortes inferat, vnam *spiritualem*, quæ priuat gratia & cha-
ritate, quæ vita est animæ; alteram *corporalem* ac temporalem, quatenus cor
cruciat, exsiccatur ossa, & facit putrescere. Ac propterea ait S. Augustinus: in-
uidiam esse *viperæ* similè, quæ matris eã concipientis viscera rûpit: qua ex-
tineta, ipsa exterius prodit. & S. Chrysostomus eam appellat *vermem* ro-
dentem pectus, & *serpentem* in corde implicatum, & expressam quandam *sa-
tana* imaginem. Nam, vt S. Gregorius ait: quamuis per omne vitium, quod
perpetratur, humano cordi antiqui hostis virus infunditur: in hac tamen
nequitia, tota sua viscera serpens concurrit, & imprimendæ malitiæ pellem
mouet. nam cum deuictum cor liuoris putredo corruperit, ipsa quoq; ex-
teriora indicant, quæ grauitè animum vesania instigat. color enim pallore
afficitur, oculi deprimuntur, mès accenditur, & mēbra frigescūt. sit in co-
gitatione rabies, in dētibus stridor, cumq; in latebris cordis crescēs abscon-
ditur odiũ, dolore cæco tenebrat conscientia vulnus inclusum. Nihil tærum
de propriis libet, quare tabescentem mentem sua pæna sauciat, quæ felicitas
torquet aliena: quantoq; extranei operis in altũ fabrica ducitur, tãto fũda-
mentum mentis liuidæ profundius suffoditur. vt quod alii ad meliora prope-
rãt, eò ipsi deterius ruãt: qua ruina videlicet etiam illud destruitur, quod in
aliis actib. perfecto opere surrexisse putabatur. Nã inuidia cũ mentem tabe-
fecerit, cũcta quæ inuenerit benè gesta, consumit. vnde benè per Salomo-
nem: *b. vita carniũ sanitas cordis, putredo est inuidia*. quia per liuoris vi-
tium, ante DEI oculos pèreunt præcipuæ virtutes, ossa quippe per inuidiam
putrescere; est, etiam quædam robusta deperire. hæc S. Gregorius.

Ex dictis apparet, inuidiam omnibus esse perniciosam, non solum inuidis ipsi, sed etiã cui ipse inuidet. Nam inuidi, ait S. Chrysofost. tanquam furiosi solent seipfos proprio gladio configere: & sunt feris ipsis crudeliores; demonibus æquales, & forte peiores. *Fera* enim non inuadunt nos, nisi fame compulsa, aut à nobis irritata: at inuidi proprios amicos tanquam hostes persequuntur. *Demonet*, quamuis iuideant hominibus, quos persequuntur: inter se tamen non dissentiunt, (quemadmodum Saluator noster Iudæis insinuauit, cum dixit: *csi sathanas in seipsum diuisus est, quomodo stabit regnum eius?*) at inuidi, eiusdem naturæ homines persequuntur. Et quemadmodum Basiliscus habet venenum in visu, quo interimat, quem aspicit: ita ait S. Bernardus, *oculus* inuidi aspiciens bonum alienum, seipsum inficit veneno: & quod in se est bonum etiam, quod aspicit, inficit: quia illud odit: ex quo fit, ut *oculus inuidi*, ut ait Sapiens, *fit nequam*, & suspiciosus, calumnias semper in aliis quærens, quibus ipsemet excæcatur, e *ita ut per diem & in clara luce errat tenebras; & quasi in nocte, sic palpet in meridie*. quemadmodum enim Sol nimia sua luce oculos excæcat: ita bonorum prosperitas solet inuidos excæcare: qui (ut ait Sanctus Gregorius) cum vident opera bona iustorum, quærent quæcunque possunt mala, ut eorum obscurent gloriam: sed illi potius obscurentur & contabescunt, non inuenientes quod quærebant: etiam si fingant, quod vellent. Quemadmodum illi *f Sodomita*, cum vellent Loth opprimere, & vi domum eius intrare, fuerunt ab Angelis *uocitate percussis*. ad significandum, quod inuidi etiam occasiones quarant iustos accusandi, quemadmodum Pharisei quærebant, ut accusarent Saluatorem: non inueniunt. & in pœnam inuidiæ suæ obscurentur, & ratio & fama ipsorum.

Dictis addendum est hoc vitium (ut ait S. Chrysofostomus) *difficillimam* omnium habere curationem; Et qui hac peste sunt infecti, (ait Cassianus) esse *terre incurabiles*, eisq; competere, quod dixit Deus per Ieremiã: *ecce ego mittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio: & mordebunt vos*. qui sunt illi Basilisci siue *reguli*, nisi affectus inuidiæ: quos Deus mittit in pœnam aliorum peccatorum: ut mordeant, torqueant, & irant inuidos: contra quos basiliscos nihil valet vis & industria incantatorum: eò quod fortissimè resistant suæ curationi. tum quod *pudeat*, inuidiam suam patefacere, eò quod sit vitium hominum abiecti animi: quare occultantibus vulnus non potest medicus adhibere remedium. tum quod ipsismet adhibitis remedijs ipsius vitii *augentur*. *Atharus* enim placatur donis; *iratus*, si dedat se, & ipsi se subijciatis, in quem ira mouetur; *superbus* etiam conuiescit, cum quis se ipsi humiliat: at inuidus ipsemet bono sibi oblato suam fouet inuidiam: quia dolet, cum alterum videt humilem, ingenuè liberalem, & bonum.

quem-

2.
Homil. 36.
in Ioan.Inuidia cru
delitas.

e Luc. 11. 18.

Ser. 12. in Ps.
90. Cas.
infr.
d Eccl. 14. 8.
e Job. 5. 14.Lib. 6. Mor.
c. 15.

f Gen. 19. 11.

Inuidi ob
scurantur
luce aliena.3.
Suprà.
Col. 18. c. 17.
g Iere. 8. 17.Inuidia
incurabilis.

quemadmodum vidimus in filijs *Iacob*, & in *Saule*, quos nunquam potuit humiliatio & subiectio Ioseph ac Davidis placare: potius magis quotidie crescebat. Sicut nec *Pharisei* liuorem suum deponere potuerunt: quamuis innumeris beneficijs à Christo D. N. afficerentur. Et hæc est causa, cur peccatum equum pallidum, infernus sequeretur: quasi eum statim deuoraturus in suo peccato obduratum.

§. II. Pugna contra Inuidiam, eamq; expugnandi modus.

SED quoniam nullum vitium in hac vita est omnino incurabile, eò quòd facillimum sit Deo, quod hominibus videtur impossibile: oportet in pugna prodire cum feroci hoc equo, fidendo diuinæ potentia, quòd eum possit enervare, mortificans *duplicem* ambitionem, quæ vtriusq; inuidiæ sunt nerua.

1.

ET cum *mundana* inuidia paruulos tantum occidat, qui vitæ huius bona magna reputant, & honorem illa consequentem: induas cor *magnanimi* quo temporalia omnia exigua esse existimes, sicut verè sunt nihil comparatione æternorum. Si vir *generosus* non inuidet honori alicuius *futuri*, propterea quòd calceos benè aprauerit; neque *sartoris*, quòd vestes aptè sciderit, quia hæc ita abiecta, suaque nobilitate indigna iudicat; etiam si ad vitam descendam sint necessaria: multò igitur magis *Christianus*, qui filius est Dei, æternique eius regni hæres, non debet alteri inuidere, propterea quòd eum videat in honore esse *ob temporalium* bonorum possessionem: quæ verè abiecta sunt & vilia, si cum bonis, quæ habet in anima, & sperat se habiturum in vita æterna conferantur. Procul valdè à liuore erat is, a *qui omnia terrena arbitrabatur ut stercora*; & quæ sibi fuerant luera, arbitrabatur propter Christum, & eminentem eius scientiam, detrimenta.

Magno animo sperne omnia terrena.

a Phil. 3. 8.

2.

Quid inuides morti-
suro?

b Ecc. 14. 12
c Ps. 48. 17.

ASPICE attentè nomen tentatoris huius inuidiæ: & inuenies, quòd implet tentator, si benè attendas, eam remoueat. si enim ille appellatur *mortis*, ipsa morte finitur inuidia: nunquam enim quis inuidet mortuis. Ne itaque ad eò attentè consideres præsentem excellentiam eius, qui te præcedit; qui finem, quem citò est habiturus, cum *h* morte scilicet, quæ non tardat: & sic cessabit inuidia. propterea enim dixit David: *c* ne timueris, aut tristes, cum diues factus fuerit homo, & cum multiplicata fuerit gloria domus eius: Quoniam, cum intierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria eius, quamdiu ille vixerit benedicetur, & prosperabitur: sed mox atq; obierit, ibit cum patribus suis in abyssum: nec amplius vnquam videbit lumen, aut diem habebit prosperum. Quis Alexandri Magni prosperitati inuidebit: si cum confideret in inferno ardere? ne inuidias humanæ prosperitati, quæ fortè causerit aduersitatis, & infelicitatis æternæ.

QVOD

Quod si strenuus sis miles; sicut David non alijs armis indigebis, vt dicitur *Gigantis illius Goliath amputes caput, quam proprio ipsius gladio. ita enim Deus permittit, vt mundanae superbiae Gigas secum gestet gladium inuidiae; quo caput illi amputes: & ipse tamen hebetetur ac destruat substractus Giganti, illum fouenti. Age, dic mihi humana superbia, si honores quæris, cur inuidia præbes aditum: est ne aliquid magis ignominiosum, quam inuidere proximo? sic enim protestaris, cum esse magis honoratum; te verò abiectissimum habere cor: si erubesceres, quod alius te ambitiosum, aut liuidum appellaret, ob iacturam honoris, quam caratione incurreres: cur vitium illud admittis, quod honore aufert, quem quæris: si studeas illud occultare, ne opprobrium tibi adferat: melius est abijcere; & illud conculcando honorem consequi.*

Quod si generosè de vtraque inuidia triumphum agere velis: indue arma humilitatis, & charitatis Christiana: & sic faciliè ad terram illas deijcies. *Humilis* enim, quoniam sui contemptum amat, gaudet, quod alios videat exaltari: etiam si ex eo ipse magis humilietur. dicit enim de proximo suo, quod S. Ioannes Baptista dixit de Christo *illum oportet crescere, me autem minui*, bene enim mihi est, quod ille exaltetur, & ego humilier. Et qui perfectam habet *Charitatem*, quoniam DEVM valdè amat: etiam quodcunque bonum, quod videt in suis creaturis, amat, gaudens de diuina bonitate, quæ in illarum bonis præluet. Et quoniã proprium bonum amat: ita etiam proximorù, nam amore, illorum bonum faciet suum. Qui cupit inuidia carere (ait Sanctus Gregorius) illam amet hæreditatem; quæ non minuitur multitudine hæredum: quia in omnibus est eadem, & in singulis tota, & eò magis eius magnitudo apparet: quod recipientium multitudo magis dilatur, *minuitur*: ergo liuoris est affectus surgens internæ dulcedinis; & plena mors eius est perfectus amor æternitatis. Nam qui internam Spiritus suauitatem delibat, tristitiam de alieno bono à se repellit: æquè de illo gaudens, acque si esset proprium: & qui perfectè amat æterna bona: non inuidet alijs nec temporalia bona: quia illa contemnit; nec spiritualia, quia ipsum non retardant, sed potiùs eius adiuuant conatus.

Sed, ne animum abijcias ob importunas huius vitij tentationes, attende: sæpè eius affectus nos pulsare; sed nisi hæreant, non nocere: vt potè qui nolentem inuadant. quare meritum potiùs habes ex resistantia. Quod S. Bernardus ita declarauit: rara (inquit) virtus est alienæ non inuidere virtuti. Sed quamuis aliquid tale sentias, non tamen in tuo profectu deficias. Quod si dicas, quomodo ego proficere possum, qui fratri proficenti inuidet? si doles, quod inuides: sentis; sed non consentis. Passio est aliquando sananda, non actio condemnanda. Tantum non illic resideas, iniquitatem

3.
d. 1. R. 17. 51.

Inuidus honore excidit, quem quaerit.

4.
Humilitas & charitas venena Inuidia.

Ioan. 3. 30.

Lib. 5. Mor.

co. 31.

cc

cc

cc

Æternitatis consideratio pellit Inuidiam.

5.
Inuidia abesse consentis.

Serm. 29. in

Caus.

cc

cc

cc

meditans in cubili tuo: qualiter scilicet hunc tuum foueas morbum, iustitias pesti, persequaris in fontem, bene ab illo gesta calumniando, deprimendo, peruertendo, atque impediendo gerenda. Alioquin non nocet ambulanti & extendenti se ad meliora: quia magis confunditur, sic se esse male affectū & si studeas inolitum à te vitium expellere, confitendo, flendo & orando, vt DEVS illud remoueat. quòd si adhuc hæreat mitior inde ad omnes atque apud alios humilior inuenitur, hæc S. Bernardus. quibus media complectitur generalia, ad hoc vitium expugnandum, cum nos aperte inuadit.

6.

Lib. de spir.
perf. c. 99.
Occulta in-
uidia.

Li. 22. Mor.
c. 16. in illud
Iob. si ani-
mā agricola-
rū afflicti
Iac. 3. 14.

g. Nu. 11. 29.

7.

Senes cum
iunioribus
laudant
Deum.
h. Luc. 19. 28

i. Mat. 20. 1.

Nota.
H. 236. in 10

SED interdum solet occultè nos oppugnare, sub titulo religionis & pietatis. quia enim ipsa valdè est deformis: vultum operit, ne agnoscat. Alii iusti (ait S. Diodocus) sub pretextu amoris DEI incidunt in zelum liuidum. optantes nullum esse, qui ita seriuò atque ipsi DEO seruiant: ideoque dolent, si quis illos præcedat. Quod oritur ex defectu humilitatis, & charitatis. quare exercitio vtriusq; huius virtutis ab hac aded stulta imperfectione repurgata, zelum suū corrigere oportet. Aliqui etiam Prælati (ait S. Gregorius) pretextu officii suum exactè præstandi, liuore quodā prohibentia os cōcionari, ac docere; ac de ijs etiam malè loquuntur, qui hæc officia bene præstant. Contra quos S. Iacobus Apostolus dixit: *quod si zelum amarum habetis: & contentiones sunt in cordibus vestris; non est hæc sapientia de sursum descendens: sed terrena, animalis, Diabolica.* Qui enim non propriā gloriam, sed Domini sui querit, cupit iuuari in eo, quod facit; vt ab omnibus DEVS magis glorificetur. Eum in modum, quo Moyses liuido suo famulo, qui volebat prohiberi prophetans. g. quid, inquit, emularis pro me? quis tribuat vt omnis populus prophetet, & det eis Dominus spiritum suum.

ALII nomine antiquitatis in virtute & Religione malè sentiunt de tyronibus in ea, qui suo seruore ipsos præcedunt, & maiores à Deo fauores experiuntur: & hac inuidia acti malè de illis loquuntur, imò in ipsū DEVM conuertuntur, eò quòd non ipsis similes, aut etiam maiores exhibeat. sicut h. frater natus maior filii prodigi, inuidit fratri suo fauores à patre exhibitos: & propterea etiam contra patrē murmurauit. sicut etiam qui laborarunt in vinea tota die, inuidebāt quòd eadem merces daretur ijs, qui vnica hora laborauerant: & ita murmurabāt contra patrē familias: qui tamen i. vni eorum dixit: *num oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* quasi dixerit: si ego meā probitatem manifestare volo erga immeritum: oculus tuus, qui hoc videt, erit basiliscus, qui virus suum iaculatur per inuidiam? Sed quis non obstupescat, attendens occasionem, quam oculi accipiunt, vt nequam sint? cum vere nulla alia sit causa, quam quòd Deus sit bonus. Reliqua vitia (ait S. Chryostomus) aliquam excusationis speciem habēt: quia fundantur aut in carnis propensione ad delicias: aut in necessitate sustentationis; aut in accepta in-

invidia; aut in honore, quem desiderat: at liuidus nullam habet excusationem: quia nullo accepto ab alio detrimento, oppugnat probum; & cum ipsum, à quo beneficium accipit: eo solo nomine, quod *bonus* sit, & quod *Devs bonum* se erga illum præbeat. Accipitur in manu tua arcum suppremi tui magistri: & quando te inuidia aggreditur, iacias in illam has sagittas, vt illam disturbes. Erubescere *ô basilisce*, quod oculus tuus sit nequam propterea solum, quod *Devs* sit bonus. Ne sis instar *aranei*, qui omnia in venenum conuertit: sed instar *apis*, quæ omnia vertit in dulcedinem. Noli *satanam* imitari, qui ex bono malum haurit: sed ipsummet *Devm* qui ex malo nouit elicere bonum. *tolle*, inquit, *quod tuum est, & vade*. esto contentus & quietus eo bono, quod *Devs* tibi dedit; gratiasque age: nec te per inuidiam indignum facias, cui *Deus* illa conseruet. Qui enim de alienis bonis tristatur, dignus est, qui propria amittat. O si profundius penetrares, vt cognosceres quod tuum est; & videres, te non habere aliquid, cur inuideas alienis bonis. Attende quid pater misericordiarum dixerit maiori natu filio inuidenti: *omnia mea tua sunt*: cur igitur inuides fratri tuo; si *Devs* est Pater tuus, & omnia ipsius, tua sunt: quid tibi deest, quod inuidere possis? propterea in celo nulla est inuidia inter iustos: etiam si aliqui plus habent, quam alij, quia omnes secum habent *Devm*; & in eo omnia, quæ sua desideria satiare possunt. cuius gaudij partem reputant diuinæ sapientiæ consilia, & æternam eius dispositionem in benefaciendo omnibus; seque cum illis diuersis ad eum modis coniungendo. Studeas igitur ex nunc imitari Sanctos, quibus desideras æternam coniungi. Quod si hæc imitatio & similitudo ob suam sublimitatem te obombrat: ingredere te ipsum, & aliam inuenies valde proportionatam. Nūquid *pes inuidet manus, aut manus oculo*? non est talis inuidia inter eisdem corporis membra: quia omnia eandem animam habent: adeoque ipsi est coniunctus pes, sicut oculus, & manus. Quod si oculus est necessarius ad bonum corporis: etiam pes & manus ad idem pertinent. cum igitur *Devs* te fecerit membrum mystici corporis Ecclesiæ suæ: esto quietus & contentus gradu, quem tibi in ea dedit, nihil inuidens alteri altio rem locum. Nam die resurrectionis, & pes & manus suam gloriam habebunt; & magni & parui laturi erunt, contenti & honorati, videntes *Devm*, eiusque gloria in æternum fruentes.

Bonitas Dei
obiectum
Inuidia.

Ma. 20. 14

Luc. 15. 31

Quid inui-
des qui in
Deo omnia
habes.

m. Co. 12. 21

Nullum
membrum
inuidet al-
teri.